

**Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Философия және саясаттану факультеті
Жалпы және қолданбалы психология кафедрасы**

**ГЕНДЕРЛІК ЖӘНЕ ДИФФЕРЕНЦИАЛДЫ
ПСИХОЛОГИЯ ПӘНІ
БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ
ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

«6B03107 - Психология» білім беру бағдарламасы

семестр – 6

2024-2025 оқу жылы

Оқытушы: Адилова Э.Т.

Алматы 2025 ж.

**«Гендерлік және дифференциалды
психология» пәні бойынша
қорытынды емтихан бағдарламасы**

Емтиханға арналған тақырыптар: оқу жоспарында көрсетілген тақырыптар емтиханға шығарылады. Тақырыптық мазмұн барлық жұмыс түрлерін қамтиды: дәрістер мен семинарлардың тақырыптары, сонымен қатар студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмалар.

Қорытынды емтихан ЖАЗБАША (офлайн) формада өткізіледі.

Оқыту нәтижелері:

Бағдарламаны меңгеру қорытындысы бойынша білім алушы келесі оқу нәтижелеріне ие болады:

- Психологиядағы гендерлік ерекшеліктерін мінез-құлықта, ерлер мен әйелдердің арасындағы қатынастарда көрсетуге тән негізгі ұғымдар туралы теориялық білімдерін қалыптастыруға.
- гендерлік психологияның заманауи зерттеулерінің нәтижелерін бағалау; - түрлі жас кезеңдеріндегі гендерлік сипаттамаларды түсіну; - гендерлік айырмашылықтарды және гендерлік қатынастарды талдау;
- алынған білімді ерлер мен әйелдерге арналған психологиялық жұмыстарға қолдануға, гендерлік ерекшеліктерін ескере отырып, қолданбалы міндеттерді шешуге;
- гендерлік психологияның теориялық және әдіснамалық принциптерін ғылым ретінде қолдану қалыптастыруға бағытталған психологиялық жоба және бағдарлама құрастыру және оларды өз кәсіби даму кезеңдерінде қолдана алу;
- негізгі жалпы психологиялық құбылыстарды білу және түсіну;
- гендерлік психологияны одан әрі зерделеу үшін сатып алынған ұғымдар пайдаланылады; - практикалық психологиялық мәселелерді шешуде гендерлік психологияның жалпы методологиялық принциптерін талдау;
- психологиялық ғылымның дамуының негізгі бағыттарын, негізгі ұғымдарды және гендерлік психологияда қолданылатын ең танымал психологиялық бағыттарды, зерттеу әдістерін ұсынатын ғалымдарды ажырата білу.

Емтиханға дайындалу үшін емтихан тақырыптарының тізімі

1. Гендерлік психологияға кіріспе. Гендерлік психология пәні. Гендерлік психологиядағы жыныстар стратификациясы.
2. Заманауи қоғамдағы гендерлік қарым-қатынас. Жыныстардың сегрегациясы және конвергациясы туралы түсінік. Іскерлік әлемдегі ерлер және әйелдер.
3. Тұлғаның гендерлік сипаттамасы. Гендерлік сәйкестік. Гендерлік сәйкестіктің пайда болу этаптары. Әлеуметтік ғылыми теория. Когнитивті даму теориясы.
4. Феминизм тарихы және теориясы. XX ғасырдағы феминизмнің үш «толқыны». XXI ғасырдағы гендерлік бөліну.
5. Отбасылық қарым-қатынас. Қоғам ұяшығы ретіндегі отбасы түсінігі. Әлеуметтік институт ретіндегі отбасы қиыншылықтары.
6. Жыныс психологиясы. Жыныстың дифференциалды психологиясы. Жыныстық дифференциацияның биологиялық механизмдері.
7. Күрделі өмірлік жағдайларда қорғаныс механизмдері мен жауап беру стильдер жұмысының жеке ерекшелігі
8. Гендерлік қатынас психологиясы. Тұлғааралық әсерлесу жүйесіндегі гендерлік қатынас.
9. Гендерлік әлеуметтену. Гендерлік әлеуметтенудің негізгі механизмдері және институттары.
10. Этномәдени фактор бойынша топтық айырмашылықтар
11. Гендерлік сәйкестік. Гендерлік сәйкестік құрылымы. Гендерлік сәйкестікті үйренуге ғылыми тұрғыдан келу.
12. Функционалдық асимметриямен байланысты жеке айырмашылықтар
13. Функционалдық асимметриямен байланысты жеке айырмашылықтар
14. Стильдік сипаттамаларға байланысты жеке айырмашылықтар
15. Психикалық процестердің, қабілеттердің және интеллекттің ерекшеліктерімен байланысты жеке айырмашылықтар

Әдебиеттер және ресурстар

1. Гендерная психология: Учебное пособие / Т.В. Бендас. - Санкт-Петербург: Питер, 2021. - 432 с.
2. Андронникова О.О. Гендерная дифференциация в психологии. М.: Инфра-М, 2022. – 264 с.
3. Под общ. ред. Ключко О.И. - Гендерная психология и педагогика. Учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры - М.: Издательство Юрайт - 2019 – 404 с.
4. Козлов В.В., Шухова Н.А. Гендерная психология. М.: Издатель Петросян А.С., 2022. – 296 с.
5. Гендерная психология. 2-е изд. / Под ред. И.С. Клециной. - СПб.: Питер, 2019. — 496 с.
6. Андронникова О.О. Гендерная дифференциация в психологии: Учебник / Новосибирский государственный педагогический университет. - 1. - Москва: Вузовский учебник, 2023. - 264 с.
7. Практикум по гендерной психологии / Под ред. Клециной Е.И., — М., 2003. — 345 с.
8. Анастаси А. Дифференциальная психология. — М.: Апрель-Пресс, 2001. — 745 с.
9. Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. — СПб.: Питер, 2002. — 544 с.
10. Кондрашихина О.А. Дифференциальная психология: Учеб. пос. - К.: Центр учебной литературы, 2009. - 232 с.

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>
2. <http://znanium.com/catalog/product/367220>
3. <http://znanium.com/catalog/product/552939>

ЕМТИХАНҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Емтихан – жазбаша

Емтихан форматы - офлайн

Тапсырмалар әр студент үшін жеке болады: 3 сұрақ.

Тапсыру күні мен уақыты: қысқы емтихан сессиясының кестесіне сәйкес болады. Тапсырманы орындау уақыты: (2 сағат)

Пән бойынша баға қою критерийлері 1-ші сұрақ 30 баллмен бағаланады, 2 және 3 сұрақтар бойынша 35 балл
Сіз, барлығы максимум 100 ұпай жинай аласыз.

Емтихан жұмыстарын бағалау білім алушының жауабының толықтығын ескере отырып, 100 баллдық шкала бойынша жүргізіледі:

Критерий / балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
	90-100 балл	70–89	50–69	25–49	25–49
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" баға барлық үш сұрақтың толық ашылуын (алынған білім шегінде), әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған, аудиториялық сабақтарда өткен тақырыптарының мысалдарымен расталған жауап үшін қойылады.	"Жақсы" баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелерді толық емес қамтиды, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін қамтитын жауап үшін қойылады, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберіледі. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ережелерді үстіртін дәлелдейді, баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, теориялық ережелерді аудиториялық сабақтардың әзірленген конспектілерінің мысалдарымен суреттемейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс жарияламау, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу ...; Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол береді, курстың теориялық білімі Үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және жалпылау жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

		пайдалану;		кемшіліктерді қабылдау.	
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздеме сі	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап, курстың практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми ережелер, қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау, тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер болуы	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.